

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI
JURIDICE „ANDREI RĂDULESCU”

Dreptul românesc în contextul exigențelor Uniunii Europene

Comunicări prezentate la
Sesiunea științifică a Institutului
de Cercetări Juridice, 2009

Editura
Hamangiu
2009

Copyright © 2009
Editura Hamangiu SRL

Editură acreditată **CNCSIS** - Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior

Toate drepturile rezervate **Editurii Hamangiu**
Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată
fără acordul scris al **Editurii Hamangiu**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ACADEMIA ROMÂNĂ (BUCUREȘTI). INSTITUTUL DE
CERCETĂRI JURIDICE

Dreptul românesc în contextul exigențelor Uniunii
Europene. – București : Editura Hamangiu, 2009

ISBN 978-606-522-192-5

34(498?+4)(063)

Editura Hamangiu:
București, Str. Col. Popeea
nr. 36, sector 5
O.P. 5, C.P. 91

Tel./Fax:
021.336.04.43
031.805.80.20
031.805.80.21

Vânzări:
021.336.01.25
0788.854.348
0788.724.564
0724.364.369

E-mail:
redactie@hamangiu.ro
distributie@hamangiu.ro

Academia Română
Institutul de Cercetări Juridice „Andrei Rădulescu”

Abrevieri

A.U.B.	Analele Universității din București
alin.	alincaul
art.	articolul
B. Of.	Buletinul Oficial al României
B.C.	Buletinul Caspei
B.J.	Buletinul Jurisprudenței
C. civ.	Codul civil
C. munc.	Codul muncii
C. pen.	Codul de procedură penală
C. proc. pen.	Codul de procedură penală
C.A.	Colegiul de arbitraj
C.C.	Colegiul de arbitraj
C.D.	Colegiul de arbitraj
C.E.D.O.	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
C.J.C.E.	Curtea de Justiție a Comunităților Europene
C.P.J.	Culegere de practică judiciară
C.P.J.C.	Culegere de practică judiciară în materie civilă
C.P.J.P.	Culegere de practică judiciară în materie penală
C.S.J.	Curtea Supremă de Justiție
Dreptul	revista Dreptul
ed.	ediție
Ed.	Edinura
H.G.	hotărârea Guvernului
I.C.C.J.	Înalta Curte de Casație și Justiție
J.N.	Justiția Nouă
J.O.	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
J.S.P.	Jurisprudența Secției penale
L.P.	Legalitatea Populară
lit.	literă
M. Of.	Monitorul oficial al României, Partea I
nr.	număr
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța Guvernului
ONU	Organizația Națiunilor Unite
p., pp.	pagină, paginile
parag.	paragraful

Dreptul românesc

în contextul exigențelor Uniunii Europene

Comunicări prezentate la Sesiunea științifică
a Institutului de Cercetări Juridice
29 aprilie 2009

Editura
Hamangiu
2009

Cuprins

Partea I. Comunicări susținute în cadrul Sectorului de drept privat „Traian Ionașcu”

Principii directoare ale dreptului european al contractelor <i>(Marilena ULIESCU)</i>	3
O breșă în teritorialitatea dreptului muncii <i>(Raluca DIMITRIU)</i>	10
Schimbările climatice. Legislația recentă și jurisprudența la nivel european și național <i>(Simona-Maya TEODOROIU)</i>	16
Organismele modificate genetic în jurisprudența comunitară <i>(Doina ANGHEL)</i>	26
Precaritatea și echivocul posesiei. Aspecte critice <i>(Cristian JORA)</i>	36
Nedemnitatea succesorală într-o viitoare reglementare <i>(Bogdan PĂTRAȘCU, Mihaela-Gabriela BERINDEI)</i>	50
Examen critic al propunerilor de reglementare privind viciile de consimțământ în Proiectul noului Cod civil <i>(Sache NECULAESCU)</i>	56
Contribuția doctrinei și a jurisprudenței la fundamentarea dreptului de suprafață în Proiectul noului Cod civil <i>(Ionuț DOJANĂ)</i>	76
Aspecte teoretice ale conceptelor de nulitate, de interes și de interes legitim <i>(Pavel FILIP)</i>	83
Instituția nulității în viitoarea reglementare a Codului civil român <i>(Irina APETREI)</i>	92
Consimțământul contractantului cedat în Proiectul noului Cod civil <i>(Gabriela CHIORNIȚĂ)</i>	97
Regimurile matrimoniale de lege lata și în Proiectul Codului civil, în raport cu exigențele reglementărilor europene <i>(Aurelian GHERGHE)</i>	107
Reglementarea divorțului în Proiectul noului Cod civil și în dreptul comparat <i>(Cristiana-Mihaela CRĂCIUNESCU)</i>	117
Viața privată în Proiectul noului Cod civil, din perspectivă europeană <i>(Bogdan BUNECI)</i>	125
Legea aplicabilă după Codul civil spaniol în căsătoria mixtă româno-spaniolă <i>(Cosmin DARIESCU)</i>	130
Aspecte privind procedura europeană a somațiilor de plată <i>(Smaranda ANGHENI, Gabriela RĂDUCAN)</i>	133
Aprecieri cu privire la funcționarea Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială <i>(Ioan BINDIU)</i>	143

Creditorii societari și creditorii personali ai asociațiilor și acționarilor societăților comerciale. Probleme practice (<i>Emőd VERESS</i>)	151
Protecția consumatorului la încheierea și executarea contractelor la distanță (<i>Alexandru BLEOANĂ</i>)	158
Acțiunile în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor concurențiale. O abordare europeană (<i>Diana UNGUREANU</i>)	172
Fuziunea transfrontalieră a societăților comerciale (<i>Sorana Luminița Mara POPA</i>)	179
Evoluții doctrinare și legislative privind calitatea de salariat a administratorului societății comerciale (<i>Carmen TODICĂ</i>)	186
Conceptul de resurse umane în raport cu exigențele reglementărilor europene (<i>Lidia SECELEANU</i>)	199
Întrebarea preliminară în fața instanței de ultim grad (<i>Gheorghe BUTA</i>)	202
Despre natura juridică a excepției de neconvenționalitate în procesul civil (<i>Anca GHENCEA</i>)	214
Sancțiunea civilă a înscrisului falsificat. Doctrină și jurisprudență (<i>Mirela DOJANĂ</i>)	225
Procesul civil internațional – prezent și viitor (<i>Flavius George PĂNCESCU</i>)	228
Examen teoretic al jurisprudenței instanțelor naționale în materia recunoașterii hotărârii arbitrale străine (<i>Dumitru DOBREV</i>)	236
Rolul judecătorului național în cadrul Uniunii Europene (<i>Maria FODOR</i>)	242
Obținerea de probe din străinătate în reglementările internaționale, comunitare și naționale (<i>Andreea TABACU</i>)	251
Competența instanțelor judecătorești în materie matrimonială cu un element de extraneitate (<i>Victor MARCUSOHN</i>)	262
Uniunea Europeană – un spațiu de libertate, securitate și justiție. Exigențe juridice naționale, europene și universale (<i>Dumitru MAZILU</i>)	272
Fundamentul specific și particularitățile efectului direct al directivelor: evoluția jurisprudenței comunitare (<i>Roxana MUNTEANU</i>)	279
Aderarea României la Uniunea Europeană (<i>Ioan HUMĂ</i>)	294
Principiile aplicării dreptului comunitar în ordinea juridică a statelor membre (<i>Nicoleta DIACONU</i>)	299
Curente de gândire privind construcția comunitară (<i>Mădălina VIZITEU</i>)	306
Despre posibile coordonate juridice și raționamente ale Curții Europene de Justiție în cauzele <i>Zurita</i> și <i>Cabrera</i> . Dreptul la liberă circulație al resortisanților țărilor terțe (<i>Nicolae-Dragoș PLOEȘTEANU, Attila KIS</i>)	309
Dreptul la despăgubire pentru victimele infracționalității din Uniunea Europeană. Norme și măsuri (<i>Cristina GAVRILĂ</i>)	328
Integrarea europeană – premisă și mijloc de realizare a integrării juridice (<i>Nicolae GAMENT</i>)	338

Tribunalul de Primă Instanță al Uniunii Europene (<i>Ramona-Gabriela PARASCHIV, Elena PARASCHIV</i>)	341
--	-----

Partea a II-a. Comunicări susținute în cadrul Sectorului de drept public „Vintilă Dongoroz”

Unele reflecții asupra justiției penale universale (<i>George ANTONIU</i>)	349
Andrei Rădulescu – istoric și comparatist al dreptului, predecesor al sociologiei juridice comparative – despre cultura juridică românească (<i>Sofia POPESCU</i>)	353
Unitate și diversitate în dreptul internațional public (<i>Dumitra POPESCU</i>)	357
Interacțiunea și ierarhizarea izvoarelor dreptului (<i>Ion FLĂMÎNZEANU</i>)	364
Democrația reprezentativă în declin? (<i>Alexandrina ȘERBAN</i>)	369
Despre puterea judecătorească, răspunderea și judecarea judecătorilor (<i>Geo STROE</i>)	373
Dreptul social – ramură distinctă a dreptului european (<i>Dan ȚOP</i>)	393
Este respectat principiul separației și echilibrului puterilor în stat? (<i>Andrei CONSTANTIN</i>)	396
Relația drept-religie din perspectivă istorică (<i>Irina ROGOZ</i>)	399
Unele aspecte privind corelația dintre drept și morală (<i>Corina Ramona ALBULESCU</i>)	438
Rolul dreptului internațional în uniformizarea culturilor juridice (<i>Claudiu D. BUTCULESCU</i>)	443
Statul la începutul mileniului trei (<i>Iuliana SAVU, Ștefan ZAINEA</i>)	451
Interpretarea normelor din Constituția României în contextul exigențelor Uniunii Europene (<i>Iosif FRIEDMANN-NICOLESCU</i>)	454
Miza alegerilor europene din 2009. România în fața examenului european de democrație (<i>Claudia GILIA</i>)	457
Tipologia actelor jurisdicționale ale Curții Constituționale privind constituționalitatea legilor (<i>Dan CIMPOERU, George COCA</i>)	464
Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătoresc al actelor juridice emise cu exces de putere sau neconstituționale (<i>Marius ANDREESCU</i>)	487
Unele considerații critice privind Legea audiovizualului (<i>Maria NĂSTASE GEORGESCU</i>)	496
Despre reorganizarea administrativ-teritorială a țării (<i>Dana APOSTOL TOFAN</i>)	505
Reglementarea interceptării și stocării convorbirilor telefonice, mesajelor, e-mailurilor în legislația românească – între exigențele comunitare și exigențele respectării drepturilor omului (<i>Alina GENTIMIR</i>)	513

Suveranitatea de stat în epoca modernă (<i>Vlad Alexandru VOICESCU</i>)	526
Comunitatea Europeană/Uniunea Europeană – subiect al răspunderii internaționale (<i>Felicia MAXIM</i>)	532
Dreptul la emigrație al tinerilor și evaluarea problemelor globale ale omenirii (<i>Cristina OTOVESCU-FRĂSIE, Adrian OTOVESCU, Dan SEMENESCU</i>)	539
Dreptul de a alege și de a fi ales în Parlamentul European (<i>Alina-Ștefania GORGHIU</i>)	551
Contramăsurile în dreptul internațional și european (<i>Daniel-Ștefan PARASCHIV, Gavril PARASCHIV</i>)	559
Aspecte teoretice și de practică judiciară privind urmărirea penală efectuată de către procuror (<i>Alexandru ȚUCULEANU</i>)	565
Frica, insecuritatea și atacurile în public – concepte posibile pentru o nouă paradigmă în strategia de prevenire a criminalității (<i>Ortansa BREZEANU</i>)	571
Aspecte privind criminalitatea unor cetățeni români în spațiul Uniunii Europene. Repere criminologice (<i>Aura CONSTANTINESCU</i>)	585
Traficul de ființe umane în context național și european (<i>Gheorghe ALECU</i>)	596
Ședința preliminară. Aspecte de drept comparat (<i>Versavia BRUTARU</i>)	603
Importanța distincției dintre viața socială și viața intimă a persoanei (<i>Ion IFRIM</i>)	617
Elemente de drept comparat privind instituția reabilitării (<i>Camelia Maria MORĂREANU</i>)	621
Retroactivitatea legii penale – existență sau oportunitate în contextul apartenenței la Uniunea Europeană (<i>Mihaela AGHENIȚEI</i>)	626
Procesul armonizării în dreptul penal. Mandatul de arestare european (<i>Denisa TUDORACHE-RĂDULESCU, Cătălin HONCIU</i>)	648
Instituția amânării aplicării pedepsei din perspectiva Proiectului noului Cod penal (<i>Florentina Olimpia MUȚIU</i>)	659
Actele preparatorii. Istoric și drept comparat (<i>Oana Roxana IONESCU</i>)	670
Considerații privind sesizarea organelor de urmărire penală de către organele fiscale (<i>Nadia Cerasela DĂRIESCU</i>)	675
Considerații privind reglementarea probelor în Proiectul Codului de procedură penală (<i>Mihaela Laura PAMFIL</i>)	679
Unitatea naturală simplă de infracțiune cu pluralitate de acte contextuale (<i>Constantin DUVAC</i>)	684
Involuții în apărarea cecului prin mijloace de drept penal (<i>Tiberiu Constantin MEDEANU</i>)	700